

**VERTROUWEN
WERKT!** ✓
gemeente **Wageningen**

Vertrouwen werkt!

Deelnemers over hun eerste ervaringen
juli 2018

Inleiding

wat gebeurt er als inwoners met een bijstandsuitkering meer vrijheid krijgen, soepele regels of meer ondersteuning op maat? Wat is het effect op hun welbevinden, motivatie en gezondheid? Helpt het hen om weer meer mee te doen? Deze vragen staan centraal bij ‘Vertrouwen Werkt’, het Wageningse onderzoek met de bijstand.

Het doel van ‘Vertrouwen Werkt’ is om te onderzoeken wat het effect is van een andere benadering van mensen in de bijstand, gebaseerd op vertrouwen en een positieve benadering. Samen met een aantal andere gemeenten doet Wageningen sinds 1 oktober 2017 mee aan een landelijk onderzoek. Twee jaar lang wordt het effect van een alternatieve aanpak onderzocht.

Maar liefst de helft van de ruim 800 Wageningse inwoners in de bijstand heeft zich aangemeld om mee te doen aan het onderzoek. Zij zijn verdeeld over vier groepen. Eén groep krijgt extra begeleiding, een andere groep krijgt meer keuze vrijheid om zelf in actie te komen, een derde groep mag extra bijverdienen en voor de vierde groep verandert er niets.

Hoe kijken de deelnemers terug op de start van ‘Vertrouwen Werkt’ en wat ervaren zij van de ‘Wageningse aanpak’? Negen bijstandsgerechtigden, uit elke groep drie, vertellen in dit boekje over waarom zij meedoen met ‘Vertrouwen Werkt’, welk verschil zij merken sinds 1 oktober 2017 en wat dit voor hen zelf tot nu toe heeft opgeleverd.

Daarnaast vertellen twee klantmanagers van de gemeente over hun ervaringen en blikken wethouder Dennis Gudden en projectleider Hans Zuidema terug op de start en de ervaringen van het eerste half jaar.

Nelleke van Schoonhoven

“Ik krijg de ruimte om rond te kijken wat ik echt wil”

Nelleke van Schoonhoven (37)

Groep: Verdienen loont

Nelleke van Schoonhoven heeft haar middelbare schooltijd doorgebracht in Wageningen en Ede. Daarna heeft ze een Schoevers opleiding gevolgd. Na diverse banen bij Wageningen UR en verschillende bedrijven in de regio, kwam ze in 2014 in de bijstand. “Ik ben druk op zoek gegaan naar nieuw werk, maar dat viel niet mee. Ik heb wel het nodige vrijwilligerswerk gedaan, zo ben ik actief geweest in het Comité 4 en 5 mei. Dat was leuk om te doen.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“Je moet ergens beginnen om het werkzame leven weer op te bouwen. Hoe sneller ik een baan vind, des te sneller ik van het gedoe bij de gemeente af ben. Ik heb me aangemeld omdat ik hoopte dat het me de ruimte gaf om te onderzoeken wat ik echt wil. Ik ben blij dat ik voor ‘Vertrouwen Werkt’ in aanmerking kwam.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Het geeft mij een positieve boost om samen met mijn klantmanager rond te kijken wat ik écht wil en kan. Het is een echte samenwerking met een prettige communicatie, ik hoef geen tweede moeder die me zegt wat ik wel en niet moet doen. De klantmanager motiveert me en dat stimuleert om zelf actie te ondernemen. Niet achterover leunen tot de gemeente iets voor je regelt. Ik heb een aantal uitzendbanen gehad en het is fijn dat ik daarvan 200 euro extra per maand zelf mag houden. Ik hoop dat ik binnenkort extra sollicitatietraining krijg, zodat mijn kansen op een reguliere baan groter worden.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Ik heb een half jaar op uitzendbasis bij Hotel De Wageningsche Berg gewerkt in de housekeeping. Nu ben ik aan de slag als telefoniste bij Webhelp in Ede voor 16 uur per week. Ook via een uitzendbureau. Beide banen heb ik zelf geregeld, daar ben ik best wel trots op. Ik hoop dat ik snel een reguliere fulltime baan vindt. Ik zou graag als receptioniste aan de slag gaan, de regio maakt me niet zoveel uit.”

Arno Overgaag

”Vertrouwen werkt twee kanten op: geven en nemen”

Arno Overgaag (63)

Groep: Verdienen loont

Na zijn studie aan de toenmalige LandbouwHogeschool kwam Arno Overgaag moeilijk aan het werk. “Ik heb de raarste dingen geprobeerd, maar het lukte niet. In het buitenland heb ik wel gewerkt, maar toen ik weer terug in Nederland kwam liep ik weer tegen dezelfde problemen aan. Ik ben wel een tijd postbezorger geweest en ik heb uitzendwerk gedaan. Maar dat was ook maar weer tijdelijk.”

Arno heeft wel zijn hele leven vrijwilligerswerk gedaan. “Waar ik bijvoorbeeld met veel plezier op terugkijk is het werk op een zorgboerderij met mensen met psychiatrische problemen. Dat gaf veel voldoening.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“Als bijstandsgerechtigde vraag je hulp bij de gemeente. Daar mag je ook iets voor terug geven. Zo heb ik enkele jaren geleden meegedaan met ‘Werk Werkt’. Een mooi project, maar helaas werkte het voor mijzelf niet. Toen ik van het onderzoek ‘Vertrouwen Werkt’ hoorde, vond ik dus dat ik daar mijn steentje aan moest bijdragen. Het concept ‘vertrouwen’ spreekt me ook aan. Je krijgt vertrouwen van de gemeente, dat moet je dan op jouw beurt ook aan hen geven.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Het smeden van ijzer is al jarenlang een hobby van me. Ik ben nu bezig met een alternatief; door het smeden en lassen van plastic bouw ik apparaten waarmee je warmtepompen en broedstoven in de tropen kunt maken. Ik maak ook filmpjes op YouTube, zodat mensen in de tropen op termijn die apparaten zelf kunnen bouwen. Ik ben daar nu vijf dagen per week, vijf uur per dag mee bezig. Voor 1 oktober was me dat niet gegund, toen mocht ik die werkbare uren niet invullen zoals ik dat zelf wilde. Dat is helemaal veranderd. Nu is de klantmanager zelfs bij me thuis langs gekomen om te kijken wat ik nu precies aan het doen ben. Het vertrouwen dat ik nu krijg, vind ik erg prettig.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Ik kijk wel of mijn bedrijfje perspectief heeft. Het is in ieder geval erg fijn dat ik hiermee bezig mag zijn. Als het slaagt, levert dat echt een bijdrage aan het verhogen van het welzijn van mensen in de tropen. Dat vind ik zo mogelijk nog belangrijker dan er iets aan te verdienen. Ik wil namelijk het idealistische nooit loslaten. Ik ben en blijf een idealist die de wereld wil veranderen.”

Linanne Nagels

“Muziek en harp zijn mijn grote liefde”

Linanne Nagels (57)

Groep: Verdienen loont

Linanne Nagels is geboren in België. Na een universitaire studie geschiedenis in Brussel, is ze in 1984 harp gaan studeren in Utrecht. In 1988 bracht de liefde haar naar Wageningen, waar ze sinds 1992 muziekles gaf bij 't Venster. Daarnaast gaf ze muziekles bij privépraktijken in Utrecht, Elst en Dieren. “Muziek en harp zijn mijn grote liefde. De harp is een veelzijdig instrument, Je kunt bijvoorbeeld klassieke muziek, barokmuziek, Bach en Keltische muziek op de harp spelen. Ook musicalmuziek, poprepertoire en meditatieve muziek klinken prachtig op de harp. In meer dan 30 jaar lesgeven heb ik gemerkt hoe mooi het is om leerlingen liefde voor muziek en de harp mee te geven. De harp is ook heel goed om in te zetten bij leerlingen met ADHD, hooggevoeligheid of een lichamelijke beperking.” Toen 't Venster in 2017 failliet ging en Linanne ook nog eens ziek werd, kwam ze in de bijstand. Omdat de liefde voor muziek en de harp is blijven bestaan, is ze nu bezig om haar eigen bedrijf op te starten.

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“Ik had al plannen om vanuit de bijstand mijn eigen bedrijf met muziek- en harplessen te starten. ‘Vertrouwen Werkt’ leek me een unieke kans om de vrijheid te krijgen dit stapje voor stapje te realiseren. Naast het feit dat ik kwakkelde met mijn gezondheid, ben ik ook nog eens mantelzorger voor mijn moeder in België. Daar krijg ik nu vanuit de bijstand de ruimte voor.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Bij het opstarten van mijn eigen bedrijf krijg ik geweldige ondersteuning van de klantmanager. We hebben echt een vertrouwensband opgebouwd. Ik krijg letterlijk te horen dat ze trots op me is, dat werkt enorm motiverend. Ik kan mijn bedrijf in mijn eigen tempo opbouwen. Daarnaast is het erg fijn dat ik in de groep ‘Verdienen loont’ zit. Ik heb mijn eigen leerlingen aan wie ik les geef, en de extra inkomsten zijn mooi meegenomen.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Ik heb het afgelopen half jaar al heel wat bereikt. Via SamenZP Renkum heb ik mijn eigen website. Ook heb ik al een aantal nieuwe leerlingen aan wie ik les geef. Via mond-tot-mondreclame komen steeds meer leerlingen informeren of ik hen ook les wil geven. Ik heb er alle vertrouwen dat mijn eigen lespraktijk rendabel gaat worden.”

Basem Aljaramani

“Met heel mijn hart zeg ik ‘dank je wel’ aan alle Wageningers die ons geholpen hebben”

Basem Aljaramani (44)

Groep: Zelf in actie

Basem Aljaramani is een vluchteling uit Syrië. Acht jaar geleden woonde hij al eens in Wageningen, maar hij is toen terug gegaan naar zijn geboorteland. Toen de oorlog daar weer in volle hevigheid losbarstte, vluchtte hij opnieuw. Via een gevaarlijke boottocht van Turkije naar Griekenland, belandde hij uiteindelijk in Hongarije. “Ik wilde graag opnieuw naar Wageningen, ik kende daar nog mensen van een paar jaar eerder. Ik vond het een mooie rustige stad, daar wilde ik graag met mijn vrouw en dochters een nieuwe start maken. Via mijn oude contacten kwam ik inderdaad naar Nederland.” Basem heeft inmiddels een verblijfsvergunning. Hij heeft zijn vrouw en dochters naar Nederland kunnen halen en het gezin woont nu in Wageningen.

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“In Syrië was ik veearts, maar ik ontdekte al gauw dat ik daar in Nederland geen werk in zou kunnen vinden. Ik kwam in de bijstand en wilde graag iets voor mezelf beginnen. Door mee te doen met het onderzoek hoopte ik dat dat zou gaan lukken.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Van mijn klantmanager kreeg ik alle tijd en ruimte om kansen te zoeken en mijn eigen bedrijf te beginnen. Samen met een aantal Wageningers kon ik aan de slag om fondsen te zoeken en dat heeft resultaat opgeleverd.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“In mei heeft de burgemeester onze Soek Damascus geopend in de Hoogstraat. De Soek is een plek waar je kunt eten en drinken, kunst en kunstnijverheid kunt kopen en mensen uit andere culturen kunt ontmoeten. Samen met aantal Wageningers hebben we de Stichting Soek Damascus opgericht. Door onder andere bijdragen van de provincie Gelderland en de Rabobank is het ons gelukt om een pand te huren en dat grondig te verbouwen. Ik ben voorzitter van de stichting die de winkel exploiteert. Hopelijk krijgt de stichting genoeg inkomsten om mij een volwaardig salaris te betalen zodat ik geen uitkering meer nodig heb. Hopelijk helpt het niet alleen mij, maar ook andere statushouders die wij een kans willen geven op een nieuwe start. Ik ben zo dankbaar dat het gelukt is. Met heel mijn hart zeg ik ‘dank je wel’ aan alle Wageningers die ons hierbij geholpen hebben.”

Annelinde van Schie

“Mijn plannen voor een eigen bedrijf werden met open armen ontvangen”

Annelinde van Schie (27)

Groep: Zelf in actie

Annelinde van Schie heeft tot haar 18e in Wageningen gewoond. Na een studie Interior Architecture vond zij een baan in Utrecht. Daar merkte ze dat het werk niet goed bij haar paste. “Ik ontdekte dat ik niet zinvol bezig was. Inmiddels was ik mede door een vorm van RSI in de bijstand geraakt. Dus was het op dat gebied ook belangrijk om uit te vinden wat ik dan wel kon doen. Ik heb met veel trainers, coaches en therapeuten gepraat en daaruit ontstond het idee om zelf een coachingspraktijk te starten. Omdat mijn ideeën veel beter aansloten bij mensen in Wageningen dan in Rotterdam waar ik inmiddels woonde, ben ik weer in Wageningen komen wonen. Daar ging ik verder aan de slag om te ontdekken waar mijn kwaliteiten liggen en hoe ik die verder kon ontwikkelen.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“Toen ik hoorde van de plannen, was ik meteen fan. Het idee om ondersteuning op maat te krijgen sprak me enorm aan. Ik ben zelfs actief geworden om andere mensen in de bijstand te benaderen om ook mee te doen met ‘Vertrouwen Werkt’. Op die manier wilde ik iets terugdoen voor de ondersteuning die ik vanuit de gemeente Wageningen kreeg.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Ik zat pas kort in Wageningen in de bijstand, dus ik merk niet zo veel verschil. Ik kreeg ook al voor 1 oktober enorme waardering van de klantmanager voor mijn plannen. Zij dacht mee en we hebben vervolgens de doelen en een actieplan vastgesteld. Ik merkte wel veel verschil tussen Rotterdam en Wageningen. In Rotterdam moesten vijf mensen toestemming geven voor mijn plannen, die daardoor vastliepen in de hiërarchische bureaucratie. In Wageningen heb je één klantmanager, die enorm toegankelijk is. De groep ‘Zelf in actie’ paste ook bij mij. Ik had al een droom waar ik naar toe wilde werken. Mijn plannen werden door de klantmanager met open armen ontvangen.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Heel veel! Ik heb de tijd gekregen om mijn droom waar te maken. Ik ben in september 2017 gestart met mijn eigen bedrijf ‘Gewoon An’. Hierin coach ik millennials bij processen in hun persoonlijke ontwikkeling en levensvragen. Daarnaast geef ik cursussen meditatie. Ik heb sinds 1 april een duurzame stabiele opdracht die bijdraagt aan het kunnen rondkomen van mijn eigen onderneming. Ik heb nu voldoende inkomen om mezelf hetzelfde bedrag uit te betalen als wat ik aan bijstand ontving. Voorlopig krijg ik 2½ maand geen uitkering, maar ik blijf nog wel in het systeem staan. Dat vangnet vind ik een prettig idee, maar ik heb er alle vertrouwen in dat mijn bedrijf succesvol wordt.”

Adriaan Bosker

“Elkaar vertrouwen geeft wederzijds rechten en plichten”

Adriaan Bosker (64)

Groep: Zelf in actie

Adriaan Bosker is afgestudeerd historicus. Hij heeft in zijn werkzame leven veel verschillende banen gehad. Daarnaast heeft hij altijd vrijwilligerswerk gedaan. Hij is onder andere werkzaam geweest als docent in het voortgezet onderwijs en bij re-integratiebureaus. Het zat hem niet mee, zijn vaste banen raakte hij kwijt door een reorganisatie, bezuinigingen en een faillissement van de werkgever.

In 2007 verhuisde hij van Groningen naar Wageningen. “Ik was toen werkloos en had goede hoop dat hier, in het midden van het land, meer banen waren dan in het noorden. Daarnaast woont mijn zus hier, ik vond het fijn om bij haar in de buurt te wonen.” Het vinden van werk ging ook vanuit Wageningen lastiger dan Adriaan dacht. “Het viel niet mee, soms had ik her en der een baantje. Maar die bleken nooit te leiden tot een vaste baan.”

Toch verveelt Adriaan zich niet. Hij is druk bezig met vrijwilligerswerk. Hij zet zich in voor dementerende ouderen, mensen met beperkingen en mensen die het moeilijk hebben. “Ik vind het belangrijk om anderen te helpen, mensen in hun kracht te zetten. Dat zoek ik ook in een nieuwe baan.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

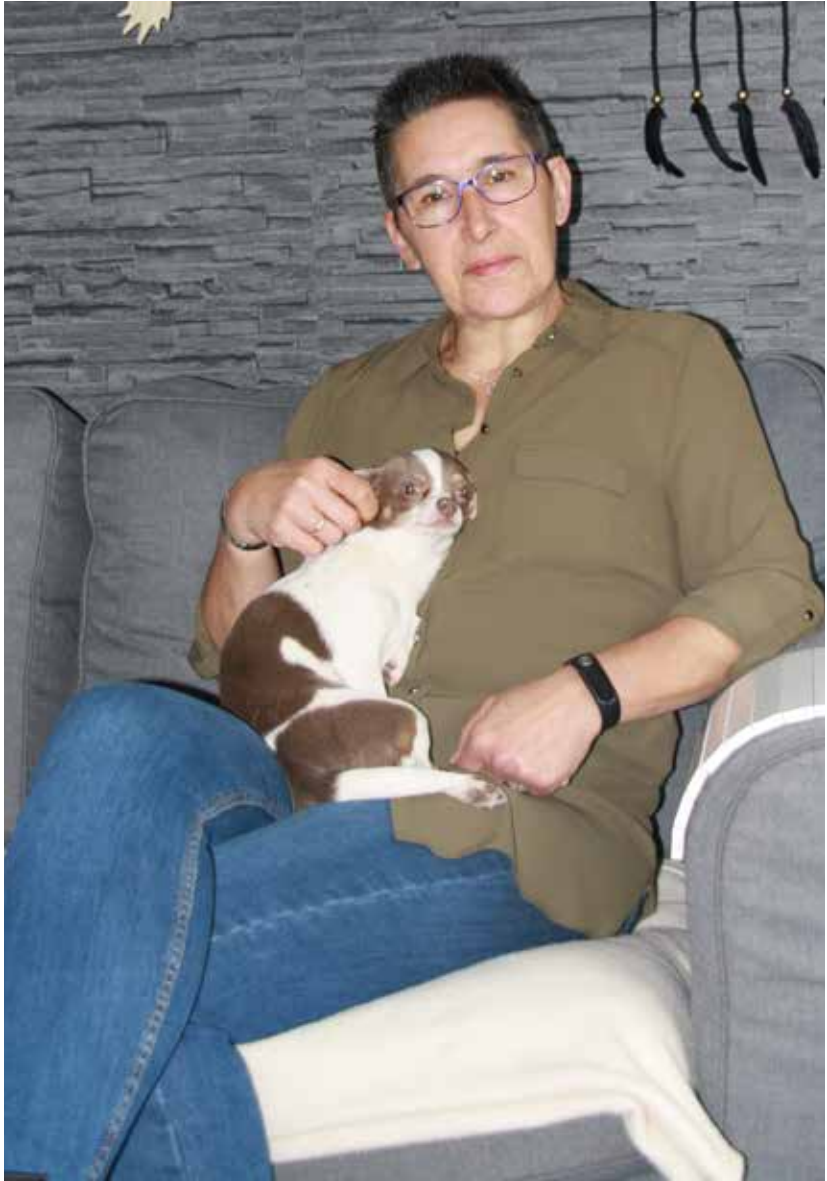
“Daar hoefde ik geen moment over na te denken. Het principe van een basisinkomen spreekt me erg aan. We kunnen dan een heleboel regels overboord gooien, die leveren nu vaak frustraties op. Mensen die een uitkering krijgen, willen echt wel graag werken. Daarom moeten we meer uitgaan van vertrouwen in mensen, daar worden we als samenleving beter van. Elkaar vertrouwen geeft wederzijds rechten en plichten. ‘Vertrouwen Werkt’ onderzoekt de mogelijkheden, daarom doe ik mee.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Ik had gehoopt om in de groep ‘Verdienen loont’ te komen. Hoewel ik van weinig rond kan komen, was een beetje extra inkomen welkom geweest. Nu ik in de groep ‘Zelf in actie’ zit, kan ik het wel waarderen dat ik van de gemeente en mijn klantmanager de mogelijkheid krijg om zelf een bedrijf als zzp’er op te zetten. Als dit lukt, kan ik werk verrichten waar mijn hart ligt. Daarnaast wordt mijn werk als vrijwilliger gewaardeerd.

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Ik ben bezig om als zzp’er aan de slag te gaan voor dementerende ouderen. Als zzp’er wil ik diensten verlenen aan mensen met dementie of ernstige lichamelijke beperkingen, zodat zij langer thuis kunnen wonen. Dat werk is belangrijk en waardevol. De officiële zorg kan hier vaak niet op inspelen. Maar hiermee kun je ouderen en mensen met een beperking meer levensvreugde geven.”

Sylvia Keuken

“In de leerzame training leer ik mijn kwaliteiten kennen”

Sylvia Keuken (54)

Groep: Extra begeleiding

Sylvia Keuken is een geboren en getogen Wageningse. Ze groeide op in de Nude en is dolblij dat ze sinds enige tijd weer in haar oude buurt woont. Zij werkte in de thuiszorg, maar door ziekte was dat niet meer mogelijk. Sinds vijf jaar ontvangt ze daarom bijstand. “Het zal lastig worden om weer een volledige baan te vinden, mijn ziekte laat dat niet toe. Maar gelukkig kan ik wel veel vrijwilligerswerk doen. Daar kan ik meer mijn eigen tijd bepalen en kijken of ik er de energie voor heb.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“In het begin was ik helemaal niet zo enthousiast. Ik vroeg me af welke ellende ik me op de hals ging halen. Wat zou er gebeuren als ik me terug zou trekken? Zou ik dan gestraft worden? Een gesprek met mijn klantmanager heeft me overgehaald om toch mee te doen. Ik vond het fijn om te horen dat ik op elk moment de keus had om te stoppen met ‘Vertrouwen Werkt’. Dat gaf mij de rust en het vertrouwen om mee te doen.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Ik zit in de groep ‘Extra begeleiding’, en ik krijg die begeleiding ook daadwerkelijk. Met een groep gaan we elke week een uur sporten in Sportzaal De Tarthorst. Dat doet ons zo goed. En dan niet zozeer het lichamelijk bewegen, maar vooral het sociale aspect. Het samen koffiedrinken na afloop is heel belangrijk. Onze klantmanager begeleidt ons bij het sporten. Ik heb hem als mens veel beter leren kennen en ook gaan waarderen. Naast het sporten hebben we één keer per maand een training waarin we onze eigen kwaliteiten leren kennen. Dat is voor mij nieuw, daar heb ik nooit mee te maken gehad. Het is erg leerzaam.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Ik heb geleerd om beter naar mijn lichaam te luisteren. Van nature wil ik een ander gelukkig maken, dan ben ik zelf ook gelukkig. Maar dat moet dan niet ten koste van mezelf gaan. Ik deed al vrijwilligerswerk bij de Dierenvoedselbank. Door ‘Vertrouwen Werkt’ ben ik gaan kijken wat ik nog meer kon doen, zonder dat dat ten koste gaat van mijn eigen gezondheid. Sinds kort ben ik daarom vrijwilliger geworden in het Hospice. Dat is enorm dankbaar werk waar ik veel waardering voor krijg.”

Brenda Vacquier Droop

“Je wordt echt geholpen bij het zoeken naar werk”

Brenda Vacquier Droop (57)

Groep: Extra begeleiding

Brenda Vacquier Droop heeft vroeger in Wageningen op school gezeten, maar heeft een groot deel van haar leven in Tiel gewoond. Sinds haar scheiding woont ze sinds januari 2017 weer in Wageningen. Vroeger heeft ze diverse banen gehad, variërend van horeca tot zorg en van kledingzaak tot werk op Schiphol. Toen ze kinderen kreeg, koos ze ervoor om thuis te blijven. Na de scheiding bleek het lastig om weer aan de slag te gaan. “In Tiel viel dat helemaal niet mee, in Wageningen lijken de kansen beter. Ik heb goede hoop, maar als ik echt niet aan de bak kom ga ik me op vrijwilligerswerk richten.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“Toen ik hoorde van de plannen, heb ik geen moment getwijfeld om mee te doen. Je wilt jezelf toch een kans geven om aan de slag te gaan. Ik hoop dat ‘Vertrouwen Werkt’ mij die extra kans geeft. Ik deed er zelf al veel om aan de slag te komen, maar extra begeleiding is natuurlijk altijd welkom.”

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“Laat ik eerst beginnen dat het verschil tussen Tiel en Wageningen al erg groot was. Wageningen is echt tien keer beter. Ook hier zat de klantmanager wel op mijn nek, maar daar leerde ik veel van. Sinds 1 oktober krijg ik extra begeleiding en ondersteuning. Er wordt echt meegholpen om te zoeken naar werk. Ook bij het Werkpunt ben ik uitstekend geholpen. Op dit moment wordt gekeken of ik een opleiding kan krijgen. De klantmanager onderhandelt met een potentiële werkgever, die moet namelijk een baangarantie van een jaar geven.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Het lijkt er op dat ik daadwerkelijk aan de slag kan in de zorg. De afgelopen maanden heb ik diverse baantjes gehad, op dit moment werk ik een aantal uren in de week in de huishoudelijke zorg. Het lijkt er echter op dat ik een jaarcontract kan krijgen voor specialistischer werk. Door de extra begeleiding via de klantmanager kan ik misschien die opleiding gaan volgen. Het zou prachtig zijn als dat gaat lukken. Maar mocht het toch niet doorgaan, dan ga ik vol goede moed verder op zoek.”

Sunita Hanoman

“De klantmanager is een coach geworden”

Sunita Hanoman (39)

Groep: Extra begeleiding

Sunita Hanoman is opgegroeid in Wageningen. In het verleden heeft ze in de detailhandel als verkoopster gewerkt. Toen zij een chronische ziekte kreeg, was dat niet meer mogelijk. Sinds 2006 heeft ze een bijstandsuitkering. “Ik heb enige jaren geleden meegedaan met het project ‘Werk Werkt’. Via dat project heb ik in de housekeeping gewerkt, maar dat was door complicaties voor mij niet blijvend.”

Waarom doe je mee met ‘Vertrouwen Werkt’?

“Ik zat er lang tegenaan te hikken of ik mee moest doen. Ik ben pas later aangehaakt. Toen dacht ik waarom niet, misschien levert het iets voor me op. Wellicht kan ik een opleiding of cursussen volgen. Ik wilde ook mijn initiatief tonen aan de klantmanager en mijn ervaringen met haar delen.

Welk verschil merk je sinds 1 oktober?

“De klantmanager is een coach geworden die me echt begeleidt. Zij stimuleert me om initiatief te nemen en op zoek te gaan naar wat ik kan. Ik hoop binnenkort een medische keuring te ondergaan, waardoor ook op dat gebied duidelijker wordt wat mijn mogelijkheden zijn. Eerder was er onduidelijkheid over mijn medische situatie, waardoor er discussie kon ontstaan. Nu is er iets meer duidelijkheid en begrip.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ jou opgeleverd?

“Het heeft nog niet voor een baan gezorgd, maar ik hou wel mijn ogen en oren open. Ik hoop dat mijn lichamelijke herstel zich doorzet, waardoor ik een re-integratietraject kan starten. Ik ben wel actiever geworden om vrijwilligerswerk te zoeken. Zo heb ik een cursus gedaan voor vrijwillige gids bij Ouwehands Dierenpark. En ik zag een poster van Beelden op de Berg, waar ze vrijwilligers zochten om deze zomer gasten te ontvangen en rond te leiden. Dit zijn voorbeelden van verschillende ideeën die me interesseren en waar ik me voor in wil gaan zetten.”

Petra Zoer

“Niet elke begeleiding is voor elke cliënt geschikt”

Petra Zoer

Klantmanager

Petra Zoer werkt al bijna 25 jaar bij de gemeente Wageningen als klantmanager. Zij hoopt dat ‘Vertrouwen Werkt’ de klantmanagers handvatten biedt om de cliënten nóg beter te begeleiden. “Een deel van mijn cliënten zit in de groep ‘Verdienen loont’, een ander deel in ‘Extra begeleiding’. Al mijn cliënten zijn statushouder, zij komen voornamelijk uit Syrië en Eritrea. Zij zijn erg gemotiveerd om aan de slag te gaan, maar de taal is voor hen wel een probleem. Ik hoop dat ‘Vertrouwen Werkt’ hen extra kansen gaat bieden.”

Hoe was de aanloop naar ‘Vertrouwen Werkt’?

“In het begin was het heel lastig om de cliënten te overtuigen om mee te doen. We hebben ons afgevraagd of onze verwachtingen niet te hoog waren en we meer aan voorlichting moesten doen. De cliënten vroegen zich af of het henzelf voordeel opging leveren. Anderen hadden hun bedenkingen rond privacy. In de maanden voorafgaand aan het onderzoek hebben we heel veel energie gestoken om mensen persoonlijk te benaderen en informatiebijeenkomsten te organiseren. Dat heeft uiteindelijk gelukkig wel het gewenste resultaat opgeleverd. Daarna hebben we ook nog veel energie moeten steken om te cliënten de vragenlijsten in te laten vullen. We hebben bijeenkomsten georganiseerd met tolken die Tigrynia en Arabisch spreken om hen te helpen de vragenlijst in te vullen.”

Welk verschil merk je als klantmanager sinds 1 oktober?

“Bij de gemeente Wageningen leverden we altijd al veel maatwerk voor de cliënten in de bijstand. We onderscheidden ons daar echt mee in de regio. Een voordeel van ‘Vertrouwen Werkt’ was wel dat we alle cliënten weer opnieuw gezien en gesproken hebben. Dat alleen levert al resultaten op. Ik merk wel dat ik meer mogelijkheden heb om de groep statushouders die in de groep ‘Extra begeleiding’ vallen, daadwerkelijk te helpen in de praktijk.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ tot nu toe opgeleverd?

“Dat vind ik lastig om te zeggen. Zoals de onderzoekers van Tilburg University ook al zeiden, heeft dat tijd nodig. Toch kan ik wel zeggen dat het lijkt dat niet elke begeleiding voor iedere cliënt geschikt is. Je moet goed luisteren naar wat iemand wil en of dat past bij diens capaciteiten. Maar aan de kant hebben we al wel successen geboekt. In de groep ‘Verdienen loont’ zijn enkele cliënten er in geslaagd om een bijbaan als postbesteller te vinden.”

Kristine Durksz

“Speciaal voor ‘Vertrouwen Werkt’ ben ik klantmanager geworden”

Kristine Durksz

Klantmanager

Kristine Durksz is sinds 2017 één van de veertien klantmanagers bij de gemeente Wageningen. Daarnaast is ze projectmedewerker bij ‘Vertrouwen Werkt’. Zij is enthousiast over het onderzoek met de bijstand. ‘Vertrouwen Werkt’ is zelfs de reden waarom zij gesolliciteerd heeft bij de gemeente. “Persoonlijk ben ik ook geïnteresseerd in de effecten van een basisinkomen. Toen ik hoorde over dit onderzoek sprak vooral het sociale aspect me enorm aan. Hoe sluiten we beter aan bij de wensen en mogelijkheden van mensen in de bijstand? Wat werkt beter? Meer vrijheid of juist extra begeleiding? Daarnaast woon ik in Wageningen en om dit project in mijn eigen stad te volgen, is een extra bonus. Ik ben heel blij dat ik de baan heb gekregen.”

Hoe was de aanloop naar ‘Vertrouwen Werkt’?

“We hebben veel energie gestoken om de bijstandsgerechtigden enthousiast te maken. Het project was in het begin nog niet zo bekend. Door cliënten persoonlijk te benaderen en bijeenkomsten te organiseren, is het ons gelukt om voldoende deelnemers te werven. In de periode daarna merkten we dat het invullen van de vragenlijsten pittig was. Een aantal cliënten haakte daardoor helaas af, maar gelukkig hadden we ruim voldoende mensen om met het onderzoek van start te gaan.”

Welk verschil merk je als klantmanager sinds 1 oktober?

“Ik heb als klantmanager zestig bijstandsccliënten onder mijn hoede. Dertig daarvan doen sinds 1 oktober mee met ‘Vertrouwen Werkt’. Ze zitten bijna allemaal in de onderzoeksgroep ‘Zelf in actie’. Voor 1 oktober leverden we al maatwerk en kregen cliënten al ruim de mogelijkheid om hun eigen plan te volgen. Nu leggen we ook het initiatief zo veel mogelijk bij de cliënten. We hebben met alle deelnemers een startgesprek gevoerd en een plan van aanpak afgesproken. Maar daarna was het echt de bedoeling dat zij zelf de regie in eigen hand nemen.”

Wat heeft ‘Vertrouwen Werkt’ tot nu toe opgeleverd?

“Dat verschilt enorm per individu. Sommige cliënten heb ik echt zien groeien als persoon. Zij nemen de touwtjes zelf in handen en nemen contact op met bedrijven en diverse instanties buiten de gemeente of starten een eigen onderneming. Enkelen van hen hebben al extra inkomsten weten te genereren of zelfstandig hulp gezocht. Anderen hebben ons als klantmanagers nog nodig. Zij komen er zelf niet uit en vragen om iets meer ondersteuning om hun regie te kunnen pakken. Voor de zomervakantie hebben we met alle deelnemers gesprekken gehouden. We evalueerden het eerste half jaar en waar nodig gaan we de plannen van aanpak bijstellen.”

Dennis Gudden en Hans Zuidema

“We kijken constant naar wat onze cliënten écht nodig hebben”

Dennis Gudden

wethouder

Hans Zuidema

projectleider

Samen met mensen met een bijstandsuitkering onderzoekt de gemeente Wageningen twee jaar lang wat het effect is van meer vertrouwen en soepelere regels in de bijstand. De huidige bijstandsaanpak is sterk gericht op regels en het controleren daarvan. De visie van de gemeente Wageningen is dat een positieve werkwijze die uitgaat van vertrouwen in mensen, maatwerk en motivatie van de mensen die in de bijstand zitten, beter werkt dan de huidige bijstandsaanpak. Mensen uit de bijstand zullen zo vermoedelijk sneller aan een baan worden geholpen of maatschappelijk gaan participeren. Bovendien denkt de gemeente Wageningen dat een positieve aanpak bijdraagt aan welbevinden en gezondheid, kortom: dat mensen in de bijstand zich er prettiger bij voelen. Met wethouder Dennis Gudden en gemeentelijk projectleider Hans Zuidema kijken we terug op het eerste half jaar van het onderzoek ‘Vertrouwen Werkt’.

Hoe verliep de start van ‘Vertrouwen Werkt’?

“We hebben er veel energie in gestoken om deelnemers te werven. Het is ons gelukt om het enthousiasme van de politiek en de klantmanagers op de werkvloer om te zetten in de werving van 400 deelnemers. De klantmanagers hebben ongelooflijk hard gewerkt om cliënten enthousiast te maken en te betrekken bij het onderzoek. We zijn dan ook erg blij met het grote aantal deelnemers. Dat heeft ook de bewondering gewekt bij de overige steden die meedoen met het onderzoek. Het lijkt er op dat de omvang van Wageningen en ook onze interne organisatie de juiste maat heeft voor deze grote lokale betrokkenheid.”

Hoe werkt ‘Vertrouwen Werkt’ in de praktijk?

“Onze klantmanagers zijn samen met de cliënten aan de slag gegaan om plannen en doelstellingen op maat te maken. Het gaat daarbij om wederzijds vertrouwen. We leveren zo veel mogelijk maatwerk. Fouten maken hoort bij dat leerproces. Dat geldt zowel voor de deelnemers als voor onze klantmanagers. Zo blijkt het nog wel eens lastig te zijn om de cliënten daadwerkelijk te ondersteunen om zelf actief te zijn en het werk niet voor hen te doen. Het team van klantmanagers wordt daarom goed begeleid, bijvoorbeeld in de vorm van extra trainingen. Moeilijke casussen bespreken we ook met het team of individueel met de projectleider.”

De officiële start van 'Vertrouwen Werkt' met toenmalig staat secretaris Jetta Klijnsma.

Wat zijn de eerste resultaten van ‘Vertrouwen Werkt’?

“Hoewel het uiteraard nog vroeg dag is, zijn we toch tevreden met wat we tot nu toe gerealiseerd hebben. Het aantal deelnemers is groot, bijna 50% van onze bijstandsgerechtigden doet aan het onderzoek mee. Het aantal afhakers is erg klein, ook in vergelijking met de andere deelnemende steden. De meeste afmeldingen zijn van mensen die inmiddels een baan hebben of vanwege een andere reden zijn uitgestroomd uit de bijstand. Dat is natuurlijk alleen maar positief. Onze klantmanagers en veel cliënten zijn enthousiast. De verhalen in dit boekje geven daar mooie voorbeelden van. We leveren echt maatwerk en het wederzijdse vertrouwen is gegroeid. Als we de komende anderhalf jaar zo door blijven gaan, hebben we goede hoop dat we veel cliënten hebben geholpen en er zelf veel van hebben geleerd.”

Wat hebben jullie zelf tot nu toe van ‘Vertrouwen Werkt’ geleerd?

“Dat we constant moeten kijken wat de cliënten nodig hebben. Niet de regelgeving moet leidend zijn, maar het uiteindelijke doel. We bekijken hoe we dit het beste kunnen laten werken. Door diverse casussen ontstaan praktijkoplossingen en diverse ideeën hoe regels in de bijstand beter kunnen worden. Ook wordt onze dienstverlening zo stapsgewijs beter. Onze klantmanagers kunnen veel gericht maatwerk leveren. We leren steeds bij hoe onze cliënten zich gehoord en gewaardeerd voelen. Met als gevolg dat we het uiteindelijke doel, mensen te laten participeren in de samenleving, nog beter gaan bereiken.”

De vier groepen in beeld

U bepaalt niet zelf in welke onderzoeksgroep u komt.
Dat wordt bepaald door loting.

groep	uw bijstand?	wat krijgt u extra?
1 Verdiene loont	U houdt uw bijstand.	In deze groep mag u meer houden, als u bijverdiend.
2 Zelf in actie	U houdt uw bijstand.	U bepaalt zelf hoe u op zoek gaat naar werk of vrijwilligerswerk en u hoeft niet te solliciteren.
3 Extra begeleiding	U houdt uw bijstand.	U krijgt meer tijd en meer hulp. Niet alleen in gesprek maar waar nodig ook door praktische hulp en advies buiten het stadhuis.
4 Onderzoeksgroep	U houdt uw bijstand.	Als u in deze groep valt, verandert er voor u niets

Vertrouwen werkt!

Deelnemers over hun eerste ervaringen

Copyright © 2018 Gemeente Wageningen

Tekst: Kees Stap

Druk: Gemeente Wageningen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Wageningen.

Meer weten over Vertrouwen Werkt? Kijk op: www.wageningen.nl/vertrouwenwerkt

Meer informatie: communicatie@wageningen.nl